

Jurica Pavičić je hrvatski romanopisac, scenarist, pisac kratkih priča i novinar. Literarni ugled stekao je svojim kratkim pričama, te trilerima i kriminalističkim romanima u kojima miješa socijalnu analizu s mračnom vizijom ljudske prirode i kompleksnim moralnim situacijama. Dobitnik je više književnih nagrada. Njegov roman *Crvena voda* (objavljen 2017.) dobio je nakon prijevoda na francuski 2021. nagrade *Le Points* i nagradu *Grand Prix de la littérature policière* za najbolji europski kriminalistički roman.

Jurica Pavičić rođen 1965. u Splitu, gdje je i danas živi. Svoju obitelj opisuje kao "tipičnu obitelj socijalističke srednje klase, plod socijalističke modernizacije." Otac mu je bio inženjer kemije u tvornicama plastične mase u okolici Splita. Majka mu je bila nastavnica u srednjoj strukovnoj školi. Obitelj s očeve strane mu je podrijetlom iz mjesta Vrbanj u ruralnoj unutrašnjosti Hvara. Majčina je podrijetlom iz sirotinjskog baroknog predgrađa Splita, Velog Varoša.

Pavičić je u Splitu završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao povijesti i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom studija, počinje pisati filmsku kritiku u studentskom časopisu *Kinoteka*. Koncem 1989. dobiva ponudu da postane prvo književni, a potom i filmski kritičar *Slobodne Dalmacije*. Tada se i trajno vraća u Split.

Od 1990. radi kao filmski kritičar i kolumnist različitih novina (*Slobodna Dalmacija*, *Vijenac*, *Zarez*, *Nedjeljna Dalmacija*). Godine 1992. nagrađen nacionalnom nagradom za filmsku kritiku *Vladimir Vuković*. Od 1994. piše u različitim novinama tjednu kolumnu *Vijesti iz Liliputa* u kojoj secira društvo, politiku i kulturu ratne i poslijeratne Hrvatske. Za tekstove iz te serije 1996. dobiva nagradu nacionalnog novinarskog društva *Marija Jurić Zagorka*, 2002. nagradu za doprinos novinarstvu *Veselko Tenžera*, a 2007. nagradu *Miljenko Smoje Slobodne Dalmacije*. Godine 2000. Pavičić seli u *Jutarnji list* gdje kolumna *Vijesti iz Liliputa* i danas izlazi.

Novinske tekstove sabrao je u više svezaka: *Vijesti iz Liliputa* (2001), *Split by Night* (2003), *Nove vijesti iz Liliputa* (2011). U zbirci eseja *Knjiga o jugu* (2020) sabrao je eseje i novinarske tekstove o Dalmaciji i Mediteranu.

U književnosti se javlja 1997. socijalnim trilerom *Ovce od gipsa* u kojem problematizira tematiku ratnog zločina u ambijentu ratnog Splita godine 1992. Taj će roman iduće godine biti

nominiran za nacionalnu proznu nagradu *Gjalski*. Riječ je o prvom romanu u Hrvatskoj koji se dotakao politički osjetljive teme ratnih zločina koje su počinili hrvati. Roman je imao znatan publicitet i izazvao politički skandal. Po romanu je snimljen film *Svjedoci* (2004, režija Vinko Brešan) koji je igrao u službenoj konkurenciji festivala u Berlinu i dobio ekumensku nagradu. Za scenarij tog filma Pavičić je na festivalu u Puli dobio nagradu za scenarij.

Godine 2000. objavljuje drugi roman *Nedjeljni prijatelj*, krimić koji tematizira socijalna proturječja Hrvatske devedesetih. Godine 2000. u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu praižvedena mu je drama *Trovačica* koje je prethodne godine osvojila nacionalnu nagradu za dramu *Držić*. Iste godine objavio i monografiju o hrvatskoj postmodernističkoj fantastici. Treći roman *Minuta 88* objavljuje 2002, a riječ je o romanu ambijentiranom u svijet nogometa i navijačke supkulture. Roman je ušao u uži krug za nagradu *Jutarnjeg lista* za najbolju proznu knjigu godine. Četvrti roman *Kuća njene majke* objavljuje 2005. u izdanju *Jutarnjeg lista*. Riječ je o obiteljskoj melodrami u kojoj se tematizira položaj katoličke crkve u Hrvatskoj.

Peti mu je roman- *Crvenkapica* - izašao je u rujnu 2006. Roman je slobodna parafraza bajke braće Grimm, a bavi se djevojkom iz patrijarhalna dalmatinske sredine koja putuje u Zagreb tetki, emancipiranoj, staroj profesorici i bivšoj logorašici. Kroz dva ženska lika autor propituje poziciju žene u Hrvatskoj kroz dvije generacije.

Od polovice dvijetisućutih, intenzivnije se počinje baviti novelistikom. Objavljuje dvije zbirke priča- *Patrola na cesti* i *Brod u dvorištu*. Priče tih zbirki prevedene su i objavljene kao svesci na talijanskom (Salento Books), njemačkom (Schruf & Stipetic) i francuskom (Agullo Editions). Po priči *Patrola na cesti* iz istoimene zbirke proizvedena je i petodijelna TV serija u režiji Zvonimira Jurića i produkciji Kinorame. Serija je uz pohvalne kritike emitirana na Hrvatskoj televiziji u veljači 2016. Dobila je više festivalskih nagrada (Pula, Biarritz).

Naredni roman- *Žena s drugog kata*- Pavičić će objaviti 2015. Riječ je o trileru o nevjesti koja pritjerana u škripac otruje vlastitu svekrvu. Kroz tu priču Pavičić tematizira južnjačku patrijarhalnu obitelj.

Godine 2017., Pavičić je objavio roman *Crvena voda*, kriminalistički misterij koji se provlači kroz trideset godina dalmatinske povijesti od 1989. do konca 2010-ih. Roman je dobio dvije najvažnije hrvatske nagrade za prozu: nagradu *Gjalski* Hrvatskog društva književnika, te nagradu *Fritz*. Roman je preveden na francuski i njemački, a talijanski prijevod izlazi 2022. Nakon izlaska francuskog izdanja, roman je nagrađen nagradama *Prix Les Points*, *Transfuge*, *Prix Mystere de la critique*, nagradom *Michel Witta- 813*, te *Grand Prix de la litterature policiere* za najbolji svjetski krimić objavljen u Francuskoj.

Godine 2020., Pavičić objavljuje roman *Prometejev sin* u kojem prati daljnju sudbinu glavnog junaka *Crvene vode*, inspektora Gorkog Šaina. Film tematizira mehanizme nekretinskog biznisa na mediteranskom prostoru, te tematizira suprotstavljene memorije na povijest koje dijele hrvatsko društvo.

Godine 2022. objavljuje kriminalistički roman *Mater Dolorosa*. Roman prati slučaj silovanja i ubojstva u Splitu, kroz točku gledišta policijskog inspektora, te članova obitelji koji sumnjaju da je njihov bližnji počinitelj.

Kratke priče i eseji prevedeni su mu na engleski, francuski, njemački, ruski, talijanski, makedonski i bugarski. Roman *Ovce od gipsa* švicarski je časopis *Facts* proglasio trećom najboljom knjigom godine na njemačkom govornom području u kategoriji krimića i trilera.

Citirajući palestinskog redatelja Eliju Suleimana, Pavičić često navodi kako se njegove pripovijetke bave „nesvršenim kućama i nesvršenim poslovima“. Kritičari njegove pripovijetke

često uspoređuju s Alice Munro i Raymondom Carverom. Istaknuti srpski romanopisac Dragan Velikić napisao je za Pavičića da je „Ivo Andrić Dalmacije“.

Pavičić nerijetko kao svoje literarne uzore navodi Patriciju Highsmith, Ruth Rendell, Leonarda Sciasciu, Williama Trevora, Grahama Greena i Heinricha Boella.

Bibliografija:

Ovce od gipsa, roman, A.B. Gigantic, Solin-Split 1998.

Nedjeljni prijatelj, roman, Znanje, Zagreb, 2000.

Hrvatski fantastičari – jedna književna generacija, Zavod za znanost o književnosti FF u Zagrebu, Zagreb 2000.

Vijesti iz Liliputa, eseji i kolumne, VBZ Zagreb, 2001.

Nachtbus nach Triest, Kriminalroman, Verlaghaus No.8, Wetzlar 2001., prevela na njemački Brigitte Kleidt

Minuta 88, roman, v.b.z., Zagreb, 2002.

Split by Night, eseji i kolumne, Split 2003.

Kuća njene majke, roman, Jutarnji list, Zagreb 2005

Crvenkapica roman, v.b.z. Zagreb 2006.

Patrola na cesti, zbirka priča, V.B.Z. 2008.

Postjugoslavenski film – stil i ideologija, Hrvatski filmski savez, 2011.

Novе vijesti iz Liliputa- eseji i kolumne, EPH Liber 2011.

Il collezionista di serpenti, pripovijetke, Salento Books, Lecce 2012., prevela na talijanski Estera Miočić

Brod u dvorištu, zbirka priča, V.B.Z., Zagreb 2013.

Cappuccetto rosso, roman, Salento Books, Lecce 2014., prevela na talijanski Estera Miočić

Tabernakel (Tabernakl), izabrane pripovijetke, Schruf & Stipetic GbR, Berlin 2014, prevele Susanne Böhm i Blanka Stipetić

Žena s drugog kata, roman, Zagreb: Profil 2015.

Helden (Junaci), izabrane pripovijetke, Schruf & Stipetic GbR, Berlin 2015, prevele Susanne Böhm i Blanka Stipetić

Ein Tod für Ein Leben, roman, Schruf & Stipetic, 2017, prevela na njemački Blanka Stipetić

Klasici hrvatskog filma jugoslavenskog razdoblja, Hrvatski filmski savez, Zagreb, 2017.

Crvena voda, roman, Profil Zagreb 2017.

Knjiga o jugu, eseji, Profil Zagreb 2018.

Zeugen, roman, prijevod na njemački Brigitte Kleidt, Schruf & Stipetic, 2019.

Fremde Helden, izbor najboljih priča, prijevod na njemački Susanne Böhm i Blanka Stipetic, Schruf & Stipetic 2019.

Skupljač zmiija, izbor najboljih priča s pogovorom Dragana Velikića, Profil, Zagreb 2019.

Ovci na gips (Ovce od gipsa), prijevod na makedonski Dejan Vasilevski, Ili-Ili, Skopje 2019.

Prometejev sin, roman, Profil Zagreb 2020.

Blut und Wasser (Crvena voda), prijevod na njemački Blanka Stipetić, Schruf & Stipetic, 2020.

Žena s drugog kata, srpsko izdanje, Laguna Beograd 2021.

L'eur rouge (Crvena voda), prijevod na francuski Olivier Lannuzel, Agullo, 2021.

L'aqua rossa (Crvena voda), prijevod na talijanski Estera Miočić, Keller Editori, 2022.

Tri kuće, tri prijatelja, ilustrirana knjiga za djecu, ilustrirala Klara Rusan, Profil Zagreb 2022.

Mater dolorosa, roman, Stilus Zagreb 2022.

Knjiga o jugu- prošireno srpsko izdanje, Drugi plan, Beograd 2022.

Crvena voda, prijevod na makedonski Lene Toseva i Katarina Bogoeva, Makedonika litera 2023.

Krvava voda (Crvena voda), prijevod na slovački Alica Kulihova, Ikar Bratislava 2023.

Le collectionneur de serpents (Skupljač zmiija)- izbor najboljih priča, prijevod na francuski Olivier Lannuzel, Agullo 2023.

za više o gostu posjetite njegovu web stranicu:

www.juricapavicic.com